СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ | РІК XL. Ч. 100. | Джерзи Сіті, Н. Дж., пятниця, 29 квітня 1932. | VOL. XL. No. 100. | Jersey City, N. J., Friday, April 29, 1932. | THREE CENTS.

ГУВЕР ВЗИВАЄ ДО РЕФОРМИ ПОДАТКІВ І ОЩАДНОСТЕЙ

РІЧМОНД (Вірджінія). — Президент Гувер відвідав конференцію ґовернорів і виголосив промову про потребу облекшення податків та заведення ощадности по стейтових урядах.

Ціла подорож з Вашинґтону до Річмонду і назад тревала всього 7 годин. Президент тільки привитався з ґовернорами, виголосив бесіду і сейчас вернувся назад до роботи. По його відїзді ґовернори почали критикувати президента. Річі, ґовернор з Мериленду, заявив, що коли мова про стейт Мериленд, то він не потребує поради президента, бо там уже давно пороблено ощадности та переведено податкові реформи.

Нюйорський ґовернор Рузвелт заявив, що в першу чергу треба мати добрий провід у Вашинґтоні, заки буде добра господарка в краю.

Як Річі так і Рузвелт являються евентуальними демократичними кандидатами на президента. Гувер буде певно републиканським кандидатом на поновний вибір.

ЗНОВУ ПІДНОСЯТЬ ПОДАТКИ.

ВАШИНҐТОН. — „Сенат Файненс Коміті" вже виготовив проект нових підвищених податків. Хочуть оподаткувати навіть платні воєнних ветеранів і президента держави. Підносять також доходовий податок та надподаток.

ДЕРОВ БОРОНИВ МЕСІ ТРИ І ПІВ ГОДИНИ.

ГОНОЛЮЛЮ. — Вже скінчилася карна розправа проти ляйтнанта Томеса Месі, міссіс Гренвил-Фортеску і двох маринарів, Джонса і Лорда, обжалованих за вбивство Джозефа Кагагаваю, котрий знасилував міссіс Телію Месі, жінку ляйтнанта.

Лікарі видали оречення, що ляйтнант Месі був у часі виконання вбивства умово потрясеним. А Клеренс Деров, відомий американський адвокат, апелював до суддів, щоби помилували Месі з чисто людського становища. Представляв їм душевні болі ляйтнанта, коли він дізнався про знасилування та те, що заходить обава, що його жінка внаслідок цього стане вагітною. Деров заявив, що він не почуває ніякої расової ненависти і просить суддів розбирати справу без пристрасти, як драму людського життя, не зважаючи на те, що в тій драмі є учасниками люди ріжної раси.

Деров говорив 3 і пів години. По промові виглядав дуже перетомлений, що й не дивота, коли зважиться, що він має 75 літ.

ЩЕ ЗАВИТАВ СНІГ.

НЮ ЙОРК. — Зима не хоче нас покинути. І хоч дерева розвиваються, але і снігом заносять. Та метерольоґічне бюро заповідає, що це останні напруження зими.

РОЗСЛІДЖУЮТЬ У СЕКРЕТІ.

ВАШИНҐТОН. — Дальші доходження в справі спекуляційних орґій на нюйорській біржі ведуться у цілковитій тайні.

ЗГОРІЛИ ТРИ БЕЗРОБІТНІ.

НЮ ЙОРК. — Пять безробітних, що спали по парках і були від року без роботи, рішили побудувати собі на якімсь вільнім місці буду, щоби було де переспатись і загрітися.

Відповідне місце знайдено на вільній лоті на 134 улиці, біля 12 евені. Буду побудовано з матеріялу, який дістали з розвалених домів.

Коли так усі спали в тій буді в ночі з середи на четвер, забули припильнувати огню. Буда запалилась і зачала горіти дуже скоро, бо був сильний вітер. Заки всі пробутилися, вона вже почала валитись і трох безробітних привалила, а два вратувалися, дізнавши ран з попечення. Полісмен, який завважив огонь, закликав огневу сторожу, але заки вона приїхала, з буди вже й сліду не було.

ЖІНКИ ПРОТИ КРІЗИ.

ДІТРОЙТ. — „Нешенел Ліґ оф Вімен Вотерс" обговорювала на своїй конвенції теперішню крізу і стала на тім, що жінкам треба бути краще обзнакомленими з діловодством уряду. Саме жінки повинні натиснути на уряд, щоби він дбав про те, щоби того роду депресія, яку тепер переживаємо, більше не повторилася.

ВОЄННИЙ СТАН У НІКАРАҐВІ.

МАНАҐВА (Нікараґва). — Наслідком останніх боїв з повстанцями проголошено в Нікараґві воєнний стан.

ДОМАГАЮТЬСЯ РЕФЕРЕНДУМА В СПРАВІ ПРОГИБІЦІЇ.

ГРЕНД РЕПИДС (Мішіґен). — На републиканській стейтовій конвенції піднесено заслуги Ґувера в справі відбудови краю та вирішено заявитися за переведення референдума в справі 18 поправки.

УКРАЇНСЬКА ПРОГРАМА НА РАДІО.

У світлий понеділок Воскресення Христового, дня 2-го травня (мая). Хор „Боян", при українській кат. церкві Пресвятої Тройці в Йонґставн, Огайо, буде співати на радіо в годині 7.30 ввечір зі стації WKBN пісні воскресні і народні.

МЕМОРІЯЛ ПРОТИ КОМУНІСТИЧНОГО ІНТЕРНАЦІОНАЛУ.

Бюро Інтернаціонального Союза для боротьби проти Третього Інернаціоналу передало членам комісії для морального роззброєння та іншим членам Конфереції меморіял, який є наслідком довгих дослідів над акцією Комінтерну. До меморіялу залучено схему, котра унаглядне ґрандіозну сітку большевицьких орґанізацій, які працюють по цілому світу проти міжнародного та соціяльного мира. Цей документ доказує також тісний звязок між большевицьким урядом та Комінтерном, який виконує лише точно доручення цього уряду. Бюро робить висновок, що істнування большевицької влади є тепер найбільшою перешкодою до розброєння морального та мілітарного.

Промови Літвінова в Женеві мають лише ту мету, щоб закрити правду, бо Москва ні на хвилину не спиняє приготування до війни. В той час, як відбувається Конференція розброєння, всі частини большевицького військового апарату розвивають свою погубну акцію проти всіх членів Союза Націй.

Спеціяльний меморіял подало Бюро американській делеґації, в якім зазначено, що Сталін особисто дав директиви американській секції Комінтерну, як використовувати сучасну крізу для поширення большевизму. Це тимбільше на часі, що Літвінов по відомостям швайцарської преси намагається навязати переговори з державним секретарем Злучених Держав, п. Стимсоном, які мають дуже мало виглядів на успіх. — (Українське Бюро в Женеві).

ПРОТЕСТ УКРАЇНСЬКИХ ЖУРНАЛІСТІВ ПРОТИ РОЗСТРІЛІВ НА ДНІСТРІ.

Швайцарська преса подає поклик Союза Українських Журналістів та Письменників у Празі до цівілізованого світа в справі розстрілів українських втікачів на Дністрі. У поклику цім докладно зясовано жахливі відносини пануючі на Радянській Україні, терор ГПУ, масові засилання Українців на Північ на примусові роботи, та голод, що примушують Українців до втечі за всяку ціну. Поклик до Союза Народів, Міжнародного Червоного Хреста, Орґанізації Охорони дітей та Комітету Нансена жадає рішучих інтернаціональних заходів проти Радянщини. (Українське Бюро в Женеві).

БАНДИТСЬКА ВИПРАВА НА СВИНІ.

В селі Підриже, пов. Ковель, чотири злодії узброєні в кріси, старалися викрасти свині в господаря Зиновія Пархомока. Коли господарі збудилися і зачали переслідувати злодіїв, один в них намагався вистрілити, але зброю йому відібрано, заки впав стріл. Поліція заарештуаала трох злодіїв, а четвертий утік.

ЧОМУ ЦІНА ҐАЗОЛІНИ В КАНАДІ ВИСОКА.

Містопрезидент фірми Мек Кол Фронтенак Ойл, Дж. А. Вейлс, заявив перед отавським парляментарним комітетом банковости й промислу, що ґазоліна в Канаді надто дорога тому, що оплата перевозу ґазоліни надто велика. В канадійських місцевостях біля американського кордону виносить дешевше спроваджувати ґазоліну зі Злучених Держав, ніж купувати канадійську. Одна американська ґазолінова фірма висилає ґазоліну з Брадфорд, Па., до Отави й платить за перевіз одного ґальона 2.90 цт. Зате фірма Фронтенак за перевіз ґальона ґазоліни з Торонто до Отави платить цілих три центи. Перевозова оплата від милі виносить для канадійських ґазолінових фірм майже двічі стільки, що для американських. Через те канадійська ґазоліна на домашньому ринку не може конкурувати з американською.

ЛИСТ СТАРОГО ЖИДА ДО СТАЛІНА.

В російській еміґрантській пресі зявився лист неназваного старого жида до Сталіна в обороні „переслідуваного Бога". Той лист нібито мандрує у відписах по Радянщині, а в останньому часі перемандрував за кордон. Може він бути ориґінальним, може бути збірним фабрикатом чи фальсифікатом, але без сумніву — зроджений на підкладі протирелігійної боротьби і робить сильне враження.

Цей дійсний чи мітичний старий жид між іншим каже:

„Ось — 30 літ не був я в синаґозі, а тепер ходжу до синаґоґи. Почав я туди ходити, коли від наших жидів у тій частині міста, в якій я жию, відібрано синаґоґу. То мав бути клюб для жидівських робітників, але виявилося, що клюбу не можна там помістити. Отже порубано стелю і підлогу на дрова, а в стінах улаштовано обору для худоби. І коли того доконала на моїх очах наша влада, товаришу Сталіне, то я, невіруючий безбожник, пішов від хати до хати, кажучи: „Жиди, мусите себе шанувати! Зберім гроші на нову синаґоґу!" І ми зібрали гроші і маємо тепер нову синаґоґу, і я ходжу до нову синаґоґу, я ходжу до неї. І коли 16-літні хлопці питають мене про Бога, я їм кажу: „Почитайте християнського почитайте магометанського Бога. Можете вірити або не вірити, але „переслідуваного Бога" треба почитати".

„Маю багато знайомих Росіян, які не вірять, які до церкви не ходили і свойого Бога не шанували. Але тепер ходять, як я ходжу до синаґоґи, дають на церкви гроші, виявляють пошану своїм духовникам... Інакше не може бути".

ВІДГОМІН ПОДІЙ З 1919 Р.

Дня 7-го березня арештовано в Горобкові, пов. Сокаль, господаря Микиту Салиґу під замітом убивства, якого він нібито допустився на польському офіцирови в 1919 р. Арештованого возила поліція до Тудоркович на місце вбивства для переслідження справи. Які успіхи поліційних допитів — покищо невідомо. Говорять, що на Салиґу зробив донос односельчанин, з яким він посварився.

ДЕЩО З ЗАКАРПАТСЬКОЇ РУСИ.

Чеський письменник Іван Ольбрахт написав нову велику книжку з життя народу Закарпатської Руси під заголовком: „Шоґай-лоупежнік" („Пастух-опришок"). — На Закарпатті появилося цього року дуже багато ворон — головно по містах — що люди не можуть дати собі з ними ради. Ворони прилітають великими стадами та клюють усе, що попадуть. В Ужгороді рішилися витроювати ворони. — Праські Жиди зібрали вже чверть міліона чк. і багато одежі, харчів та ліків для своїх голодуючих одновірців на Закарпатті. — Чеський письменник Войтіх Лев написав книжку „Брана на Виход" (Ворота на Схід), у якій змальовує життя закарпатських Русинів.

ІНТЕРЕС ПОНАД УСЕ.

Синдикат сто шістьдесятьох англійських імпортерів заключив умову в справі достави совітського дерева. Це викликало в цілій Англії велике негодування. Часопис „Івнінґ Нюс" завважує, що англійські консументи з висловом негодування довідуються про цю умову, бо совість чесних громадян є вже віддавна порушена ревеляціями про варварські практики совітського уряду при вирубі лісів. Публична опінія дивується, що уряд дозволяє на привіз совітського дерева.

ПРОТИ ПРОЄКТІВ НОВИХ ЗАКОНІВ.

Громадські Ради в свідоміших селах Сокальщини, а то й самі громадяни підписують протести проти нових законів: адміністраційного, шкільного та кольонізаційного. Такі протести з підписами майже цілого села забрав у Конотопах від господаря Михайла Мигасюка постерунковий Пух зі Сокаля, перевівши передтим двогодинну ревізію у сільського діяча Ярона Чернія.

НЕ УКРАЇНЦІ ІДУТЬ ДО МОСКВИ, АЛЕ РУМУНИ.

Недавно відбулася в Москві конференція III. Інтернаціоналу. У цій конференції взяла участь делеґація румунських комуністів, що складалася з 5 осіб.

Головою цеї делеґації був адвокат Патрашкану. Румунські делеґати виїхали до Берліна, де отримали совітські перепустки. Звідти поїхали до Москви й назад. Тепер повернулися всі назад до Румунії. Румунські власти знають про це, але нібито не мають доказів і мовчать.

ХОТІЛА ПОЗБУТИСЯ ТЕЩІ.

У Кичері (Буковина) померла селянка Олена Вахнюк. Показалося, що її отруїли. Підозріння впало на невістку, котру арештували.

КОНТРАБАНДИСТ ЗАСТРІЛИВ РУМУНСЬКОГО ПОГРАНИЧНИКА.

На польсько-румунській границі недалеко Вижниці застрілив якийсь невідомий контрабандист румунського пограничника. Створилася польсько-румунська мішана комісія, котра поробила кроки, щоби приарештувати злочинця. Він перебуває правдоподібно на польськім боці в околиці Кутів.

ПОВІНЬ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ

БАГАТО СІЛ ТА ДЕЯКІ МІСТА ПІД ВОДОЮ. БОЛЬШЕВИКИ СТАРАЮТЬСЯ ПРИ ПОМОЧІ ЧЕКІСТІВ РАТУВАТИ НАСЕЛЕННЯ.

ЛЬВІВ (Західня Україна). — Страшна повінь захопила не лише частину Галичини, Буковини, Бесарабії і Волині, але майже й усю Придніпрянську Україну. Та годі було своєчасно зпід большевиків дістати інформації про те, що робиться на Україні під їх пануванням. Вони навіть відомости про таку біду, як повінь, стараються закрити, щоби показати, що в них усе гаразд.

Щойно тепер стало відомо, що Дністер з його доплнвами, Бог і Дніпро з такими великими доплнвами, як Припять, Рось, Тетерів, Ірпень, Десна та інші вийшли з берегів і затопили величезні простори. Могилів Подільський майже ввесь опинився під водою. В харківській окрузі розлилися: Хорол, Сула й Псьол. Води майже всіх рік України залили величезні простори й наробили незчислимої шкоди.

В одній лише Київщині опинилися під водою 30 сіл; в одеській окрузі вода залила міста Вознесенськ, Першомайськ, Новоархангельськ та 70 сіл і місточок. Значна частина величезного портового міста Миколаїв опинилася під водою. Населення терпить величезну біду, бо все, що було ще в його вбогих господарствах, тепер вода знищила. Ширяться епідемічні пошести та ще більше загострюється голод.

З огляду на величезні розміри катастрофи на радянській Україні уряд створив спеціяльну комісію, яка під проводом начальника чеки, Реденса, має переводити ратункову акцію.

НЕВДАЧА В ДОНБАСІ.

МОСКВА (СССР). — В Донецькому басейні добування вугля впало в застрашаючий спосіб. За квітень щоденне видобування вугля впало на 130,000 тон. Такий стан вуглевої промисловости бє дуже по всій большевицькій індустрії й загрожує всій сталевій та залізній промисловости.

В Донецький Басейн поспішно виїхав сам президент Вищої Економічної Ради, Орджонокідзе, щоб знайти причини такого катастрофального стану вуглевого добування та направити справу. Спеціялісти кажуть, що причиною цього є погана дисципліна серед робітництва, а також брак кваліфікованого робітництва.

ДЕ ВАЛЄРА ГОТОВИЙ БОРОТИСЯ ЗА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ.

ДУБЛІН (Ірляндія). — Уряд Де Валєри несподівано потерпів поразку при другому читанню в соймі законопроєкту про виключення з конституції обовязку урядови Ірляндії присягати на вірність королеви Анґлії. Більшістю голосів, при помочі послів від партії праці, сторонники льояльности до Анґлії відкинули законопроєкт Де Валєри. На викрики на адресу Де Валєри, щоб він подався до димісії, Де Валєра заявив, що він не уступиться, а готовий провадити дальшу боротьбу за повну незалежність Ірляндії та установлення в ній републиканського уряду.

Робітництво Ірляндії боїться, що вразі нельояльности Ірляндії до Анґлії анґлійські промисловці перенесуть свої фабрики до Анґлії, а Ірляндія лишиться без промисловости. Таксамо Анґлія наложить мито на всі торговельні операції з Ірляндією, що ляже тяжким податком на населення країни.

НЕВДАЧА СТИМСОНА В ЖЕНЕВІ.

ЖЕНЕВА (Швайцарія). — Секретар стейту Стимсон скоро вертається до Америки, не закінчивши свого наміру довести до уґоди між Анґлією, Францією, Італією та Німеччиною в справі усталення певних норм їх зброєння. Перша нарада між представниками цих держав відбулася ніби з успіхом і вони мали зібратися на другу нараду для остаточних рішень.

Та тут наспіли відомости від Бонкура, що Тарде, французький премієр, захворів і не може приїхати до Женеви для нарад. Після того німецький канцлер Брінінґ виїхав до Берліна, італійський представник вернувся до Риму, а Мек Донелд вертається до Лондону. Невдача Стимсона привести до порозуміння між собою головні европейські держави дуже ускладнює працю конференції по обеззброєнню.

В Анґлії заявляють, що коли Італія та Франція не порозуміються між собою й далі будуть збільшувати свої воєнно-морські сили, то Анґлія почне також розбудовувати свою воєнну фльоту.

ЯПОНСЬКИЙ НАСТУП У МАНДЖУРІЇ.

ХАРБІН (Манджурія). — Десять тисяч японського війська почали плянову офензиву проти повстанців у Манджурії. Японське командування сподівається скоро знищити всі повстанські відділи, що загрожують істнуванню уряду незалежної Манджурії. Офензива почалась одночасно в ріжних напрямках, а особливо в напрямі Східно-Китайської залізниці та ріки Сунґарі, де повстанці й досі перешкаджають рухови на залізниці.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Тел. „Свободи": Mongomery 5-0498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 5-1838.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЧИ АВТОНОМІЯ НАША МЕТА

Шляхом насильства опинились українські землі під польською окупацією. Отого фізичного насильства, як і міжнародніх рішень, котрі це насильство затвердили, український нарід не визнав і не визнає. Та всежтаки треба числитися з тим фактом, що ми є під Польщею. Будучиж під нею, цілком зрозуміло, треба намагатися всіми засобами добути для себе всі можливі полекші. А тимсамим треба намагатися добути для українських земель під Польщею і національно-територіяльну автономію. Коли мова про Галичину, то це справа з міжнародього боку лекше, бо до надання такої автономії Польща є зобовязана міжнародніми договорами. Саме запевнюючи Українцям Галичини автономію, дістала Польща від аліянтів оту велику концесію: приділення Галичини.

Дотеперішня історія з нашими змаганнями до здобуття автономії виказує, що ми її не здобули ні за Австрії, ні при помочи ріжних укладів Українців з Поляками, ні навіть тоді, коли Польща зобовязалася надати автономію міжнародніми договорами. Значить, треба надіятися, що коли ми далі поставимо собі оту справу як нашу, хоч би і переходову, „мету", то знову витратимо час і енерґію на пустодурно. А крім того наразимо своє власне нутро на гризню та розібємо свої сили. І було би дуже сумно з нами, колиб ми аж такої „мети" потребували, щоби „привчитися думати і ділати реальними політичними катеґоріями". Бо не було би в нас ніякого розуміння дійсного реалізму, себто того, що довкола нас діється у світі, колиб нам треба було аж „автономістичного клича", щоби згуртувати біля нашої ідеї „всі наші здорові і творчі елементи".

Ті, що видвигають автономію як нашу „мету", лякаються зросту радянофільства на українських землях під Польщею. Думають, що поліпшення нашого життя під Польщею ослабить большевицьку аґітацію, яка завертає нашу думку теж до „мети" мирного співжиття з московським наїзником. Але пекло, яке вчинила московська окупація на Україні, спалить радянофільську „мету". А нам треба поводитися так, щоби була захована гідність нації, та щоби ми вже раз перестали виховуватися на „переходових метах". Бо з таких „переходових мет" виростає опортунізм, загумінковість і затрачування інтересу для дійсного визволення і дійсної соборности. Дотого такі „мети" нікого не запалять і в нікого пошани не збудять.

О. Сновида.

ПОГРОМ УКРАЇНСЬКОЇ ІНТЕЛІҐЕНЦІЇ НА УКРАЇНІ

Я вже писав про систематичне нищення української інтеліґенції в Совітській Україні. Тепер хочу спинитися ще над тою темою глибше.

Першим ділом совітської Москви, як прийшла вона на Україну (по розбиттю української армії) було — знищити українську **школу,** національну **кооперативу** і рештки національних **партій.** Коли це зроблено, решток інтеліґенції — які не виеміґрували — пішли на службу Совітам. Здавалося, зачалася нова ера. Але хутко показалося, що не мали рації ті, які думали, що можна хоч щось зробити, бодай для української культури — під зверхністю Москви.

Зачалася опозиция — в політиці **(Шумскизм)**, в літературі з гаслом — „орієнтуймося на Европу" **(Хвильовизм)**, нарешті в економіці, доводячи, до того, що Україна лишилася кольонією Москви (теорії **Волобуєва**). Але цю опозицію знищено, а її провідників змушено, російським звичаєм, — покаятися...

Тепер, думали, вже настав кінець! Хто лишився — може спокійно працювати. Але — і сі проґнози не сповнилися. Зачалося від чистки Академії Наук. Заслали Єфремова і Грушевського, а їх учнів змусили „публично відмовитися від теоретичних принципів школи Грушевського, отверто визнати його науку буржуазною та заявити про своє щире бажання всі свої сили віддати на службу пролетаріятови" цебто кремлівській кліці...

Потім прийшла черга на — українських комуністів. Зачали і від них „чистити" партію. Був Річицький — заїлий оборонець „пролетаріяту" проти українського „шовінізму", здавалося найліпша підпора московського режіму на Україні — аж нагло і в нього знайшли „єресь" і... викинули з партії. А разом з ним і інших.

Натомісць наслали на Україну ріжних темних типів в роді Скрипника й Затонського, і на ґвалт реклямують їх як Українців. А по комуністах прийшла черга на рештки **українських соціял-демократів.** Їм зробили кольосальний процес; процес київського „Союза Визволення України", доміщали кількох **соціялістів-федералістів,** — і зліквідували. І вони стали „підозрілими" в порівнанню з такими приятелями України, як Затоський, Скрипник, Шліхтер, Каганович і інші висланці Москви...

Тепер зачуваємо, що по соціялістах-федералістах і соціял-демократах українських, прийшла черга на **соціялістів-революціонерів** (очевидно бувших, що пристали до большевиків) і **Галичан.** Щодо перших, то — як знаємо з певних джерел — **їм готовлять такий самий монстр-процес, як і Союзови Визволення України.** Є це люди з окруження проф. М. Грушевського, його політичні однодумці молодшої ґенерації — Чечель, Христюк, Лизанівський і інші, які повірили дурним обіцянкам Москви, і в році 1921 подалися на Україну, працювати для „пролетаріяту". Тепер і цих чекає кара за наївність. А разом з тим приходять вістки про арештування Галичан — проф. Замори і інших.

Як бачимо, Москва йде своїм шляхом консеквентно й уперто. Ціль її — **фізично знищити українську інтеліґенцію,** до якоїб партії вона не належала. Москва не може повірити, щоб Українці служили їй щиро, і нищить їх: спершу заманюючи обіцянками-цацянками, потім толеруючи (під доглядом ҐПУ) на ріжних постах, з браку вишколеного свого персоналу, який умів би по українськи, щоби — в міру підготовки такого персоналу — ліквідувати Українців. По шумськістах, хвильовівцях, волобуєвцях, по соціял-демократах приходить черга на соціял.-революціонерів і Галичан. Усіх їх в той чи інший спосіб „виводиться в расход" або „в штаб Духоніна", а на їх місце призначується Москалів і Жидів, які в межичасі навчилися по українськи. Щоби далі дурити нарід, впоювати в нього думку, що таки та влада комуністична — є національна.

Думаємо, що тепер і в сліпих отворяться очі на цей потворний обман. Думаємо, що нарешті зрозуміє наша інтеліґенція (так як уже зачинає розуміти нарід), що вона потрібна Москві не для відбудови України, не для „справи пролетаріяту" та його культури, — лише, підчас переходового стану, **для утревалення панування Москви на нашій землі,** на „той час", поки Москва остаточно не „пріберьот Малую Расію к рукам", як казала цариця Катерина і як про це мріють і до цього стремлять нові кремлівські царі...

Вияснити цей факт збаламученій українській інтеліґенції є завданням незалежної української національної преси. Вияснити і закликати всю чесну нашу інтеліґенцію, кождого на своїм пості, зачати невблаганy боротьбу з бандою, що на місці царату править Україною, щоб її економічно спльондрувати і зробити своєю кольонією.

НЕВДОВОЛЕНІ З СЕБЕ АМБІТНИКИ

З прикладів, які оповідали про амбітних батьків, ми бачили, як амбіція мучить їх та як вона відбивається тяжко на дітях. У тих прикладах батьки добули вже собі успіх у світі, але цей успіх прийшов їм дуже тяжко та вони через те цінили його так дуже високо, що не могли собі навіть уявити, щоби їх діти значили в світі менше від них.

Коли амбітні батьки, що здобули собі успіх у світі, заслугують на нашу увагу й симпатію, то тим більше заслугують на неї ті батьки, які не мають почуття, немов би вони в світі щось добули, немовби в світі вони щось значили, і які через те хотілиб, щоби хоч їх діти добули собі те, чого не добули вони. Якраз такі родичі, що самі не мали нагоди добути собі освіту або становище, дуже часто переносять усі свої надії на своїх дітей та сподіваються, що дитина стане всім тим, чим вони хотіли бути, та не могли.

Деколи таке трапляється, що дитина справді переймається тою ролею, яку на неї вложили родичі; старається, змагається, аж поки не досягне бажаного родичами успіху. Така родина справді щаслива.

Та як ця родина щаслива, так друга родина, в якій дитина не хоче грати визначеної батьками ролі, — нещаслива.

Такою нещасливою родиною є напр. родина, в якій мати, ще надовго перед народженням сина мріяла про те, що він стане лікарем. Вона тоді не буде довго ждати, щоби дати синкови до пізнання, що він мусить скінчити школу та приняти на себе становище лікаря.

У другому випадку амбіція зродилася в батька. Цей батько колись тяжко працював в Европі, на полі своїх батьків. Через тяжку роботу він не мав нагоди до науки. Зпочатку він на це не звертав уваги, але як утік з дому та став тинятися по світі, він скоро побачив, яке значіння має наука. Тяжко йому було бути нефаховим, слабо платним робітником. З тяжкою бідою він добився до Америки й став тут різником. Як йому народився син, нова надія вступила в нього. Здавалося йому, що надії, яких сповнення він не міг ждати щодо себе, будуть здійснені в його сині. Його син стане адвокатом або кимсь іншим, теж великим. Та син не поділяв батьківських амбіцій. Як він виростав, то цікавився не професіями, а механікою. Батько підбивав його, щоби вчився. Поки хлопець був у публичній школі, все було ще гаразд. Але як він опинився вже в „гайскул", батько став напирати на нього, щоби вчився латини й інших подібних предметів, непридатних до практичного життя, а придатних тільки для професій. Спершу хлопчина робив, що міг, але відтак уже не йшло. Став перепадати в латинській мові та хотів зовсім покинути школу. Батько був лютий. Він силою заставив сина вернутися в школу та вчитися далі немилих йому предметів. Хлопець став ходити поза школу, а вдома говорив, що ходить до школи. Приходилося брехати вчителям, що він хорує. Прийшов кінець року, і знову зла кляса з латини. Наразі хлопець уникнув батьківського гніву, сказавши, що він дістав добре свідоцтво, але рівночасно обережно спитався батька, що він зробить з ним, якби він покинув школу. Батько, в страшнім гніві, закричав, що він прогнав би його з дому або вбив би його на місці. Хлопець утік з дому. Він вернувся тільки тому, бо, нещений матірю, не міг видержати поза домом. Коли батько стрінув сина на залізничій стації, він був так зворушений, що мало не зімлів. Та він уже говорив з учителями й лікарями, і заявив синови, що тепер може вже вибирати собі таке звання, якого самий хоче.

Деколи в одній родині стрічаються оба роди амбітних родичів. В одній напр. родині, котрої дитина опинилася на діточій кліниці, батько був амбітним, роботячим дентистом, який добув собі своє становище власною працею. Мати теж була амбітна, але вона не могла скінчити вищих шкіл. Вона відчувала дуже болючо свій брак знання, головно, коли її муж говорив про свою науку. Вона старалася здобути освіту читанням і відчитами, але муж, гордий на офіціяльне знання, признане дипльомами, висмівався з її зусиль. Це тим більше підбехтувало амбіцію матери й вона тим завзятіше пробувала доказати, що її самоосвіта може дати їй таке саме знання, як мужеви дало ходження до школи. Родичі, посварені в цей спосіб між собою, обєднувалися в одному, а саме в підбехтуванню своєї донечки до науки. Дитина була вічно в такому напруженню, що була нервова, через що вона не приноровлювалась добре до школи. Не вважаючи на всі підбехтування, дитина не робила добрих поступів у школі, і зовсім зрозуміло, бо вічне підбехтування підсувало їй почуття, що вона не має таланту. Колиб пожиття між родичами було мирне, а не напружене, як воно було в дійсности в цьому випадку, то само вічне критикування дитини вистарчалоб, щоби зробити дитину нервовою. Таксамо напружене пожиття родичів звичайно вистарчає зробити дитину напруженою, нервовою. Коли в якій родині зійдеться разом напруження між родичами та крайна амбітність родичів, що проявляється вічним критикуванням та підбехтуванням дитини на подвиги — там діти справді нещасливі.

——o——

Іван Вазов.

ПРИКРАСИВ СТОЛИЦЮ

Всі, що знали п. Бучинського тому два роки, пригадують собі, що то був зовсім інший чоловік: легкий, привітливий, веселий, все в доброму гуморі. При ньому й усі інші були веселі. Шукав товариства; воно його також любило. Цікавили його ріжні новини й усі загальні справи, найдрібніші сплетні та політика, доля Бісмарка, а навіть література.

Тепер п. Бучинський як не той... Голова похнюплена, все задуманий, все під тягаром якоїсь внутрішньої, руйнуючої жури. Наче ввесь світ упав на нього... Усміх пропав з його лиця, радість чужа його серцю, в ньому загніздився хробак безупинної гризоти. Не показується ні в товаристві, ні по каварнях, ні на проходах. Розривкові місця осиротіли після п. Бучинського. Змерзіла йому політика, а можнаб сказати — й увесь світ. А література? Боженьку! Відсилає назад усі часописи та журнали, які, по давньому звичаю, присилають йому видавництва. Де там п. Бучинському читати часописи!

Що сталося цьому колишньому приятелеви життя та світа? Щож за ворожий демон відштовхує його від них? Чому так нещасливо виглядає?

Люди, які висловлюють про когось свою думку поверховно, кажуть, що п. Бучинський упав жертвою якоїсь гіпохондрії (вмовлена в себе недуга).

Інші кажуть — що це таємні домашні клопоти...

Інші — думають інакше.

А ще інші — нічого не думають, бо не цікавляться п. Бучинським.

Цілаж ця справа сама в собі проста.

П. Бучинському долягає... долягає... — скажімо щиро — новопобудований триповерховий дім.

Триповерхова камениця — ось розвязка загадки.

І дивіть, який він пригнетений до землі. Три поверхи, чиж це не тяжить на хребті?

Нині дивиться він на свою каменицю та думає:

— У землі під тим муром і в його мурах і в склепіннях закопав я моє здоровля, майно та спокій. Відколи я став господарем цього дому, покинула мене всяка світова радість; замісць неї життя моє заповнилося векслями, незаплаченими довгами, реченцями, ходженням до банків, заставами, актами, нотарями, направами, приправами, доправами, перерібками; боротьбою з дощами, снігами, хуртовинами; боротьбою з підземними софійськими водами, які пивниці перемінюють в озера, що спокушують втопитися; боротьбою з недобрими комірниками та з величезними податками: державними, міськими, окружними, шкільними, залізничними, смітярськими; боротьбою з червоними та жовтими паперами, що їх насилають мені поборці, з позвами та судами, вкінці з майстрами вже майже два роки — а це тому, що п. Бучинському захотілося прикрасити столицю!

— І цей дім, замісць тішити мене, мені осоружний та страшний, наче гробниця, в якій я похоронив спокій моєї душі.

* * *

Аж одного дня люди, мешканці міста, каварні, проходи, часописи побачили знову п. Бучинського — знову веселого, щасливого, як колись. Здивованим приятелям, що питалися його, відповідав вимиnаючо-хитро, наче ножем відрізав:

— Не бійтеся, я не здичів, не піду жити на Балкани.

Яким чудом це сталося? Чи вдалося п. Бучинському побороти всі свої клопоти? Чи може привик до них? Або може погодився фільософічно з долею? Чи що іншого?

Ні, п. Бучинський зробив ліпше, ніж те все:

Продав свою каменицю!

А що більше, дуже корисно: бо взяв майже половину того, що вона його коштувала.

І тепер п. Бучинський не має ні жури, ні довгів...

Всежтаки ходить трохи похилений до землі. Хребет нагнувся йому на все під тягаром триповерхової камениці!...

(З болгарської мови переклав **М. Н.**).

ВЕСНЯНЕ СВЯТО ЦВИТУЧИХ ВИШЕНЬ У ЯПОНІЇ.

Японія в рідній мові називається Ніпон, від головного острова Гі-пон, або „огненна основа" або „місце, де сонце сходить". Відти популярна назва: „Країна сходячого сонця". Остров цей з двома іншими: Кіон-Чон і Сікокф, крім архіпеляґу менших, творять разом територію японського цісарства, **незнаного старинним.** Перший згадує це царство італійський мандрівник Марко Польо. Він називає цю країну: „Ціпан-ґа".

Пануючою релігією в Японії є будизм від 552. року, а одним з найгарніших свят, яке святкують прилюдно, є там „Свято цвитучих вишень"; святкують його з весною в честь народин Будди. Японська леґенда каже, що Будда для своїх народин вибрав за матір гарну дівчину, непорочну, королівського роду, в дні 8 квітня новітньої ери, а по старому численню в часі загального мира, в день Зорі Чонтунґ. Тієї ночі небесна ясність розлилася понад землею, а солодкі співи воздушних духів сповістили людям втілення Будди.

Японський релігійний обряд лучився тут із весняним „святом цвітів", які і без того мають у Японії прастару традицію. От хочби осіннє „свято хризантем". Це поклін цвітам, а заразом національне свято, бо стилізована „золота хризантема" є гербом Японії. Тому, хоч святкує його ввесь нарід, є в головній своїй части двірським святом. Зате „свято цвитучих вешень" є передовсім релігійним і народнім святом.

У Токіо, столиці Японії, святкують це свято прилюдно в гарнім великім парку „Гібіхо". Там під бальдахимами вишневих гаїв, що пишаються повним цвіттям, наче сніжним покривалом, на огороженім майдані є уставлений переносний престіл із статуєю Будди з золоченого бронзу. Перед статуєю духовники у пишних одягах відправляють молебні в присутности двірських і військових достойників дипльоматичного корпуса, чужинних гостей і величезної товпи народу.

Головною частю свята є дівчатка знатних японських родів, зодягнені по старинному, найгарніщих барв і взорів: пелюстків цвітів, металічних крильців хрущів і мотилів, з виробу яких Японія славна від віків. На гладко зачесаних голівках дівчаток, наче чорноаксамітні голівки ластівок, прикріплено щось ніби вазоночки з ніжними цвитучими ростинами. В руках несуть дівчатка дивні ритуальні пригандали, таци з обрядовим печивом або невеличкі металеві барабанчики та музичні інструменти.

Поза офіціяльною частю програми — богослуженням під голим небом — решту дня, вечір і ніч, займають звичаєві обряди та публичні забави, в яких усюди головну ролю відграють живі цвіти-жінки, що виступають у релігійно містичнім характері, як танечниці, співачки та поетки.

„Бушідо", душа Японії, проявляється м. ін. також у дуже ніжнім відчуттю та вихвалюванню — здавен давна — **поетичної творчости жінки.** Між славними поетками виступають такі, як жінка цісаря Нію-теку, що володів у IV. століттю. Вона писала дуже ніжні ліричні поезії, повні почуття любови та туги, що будяться під впливом краси природи та вишневих гаїв, що з весною вкриваються сніжною габою. Найгарніше розвивається жіноча поезія в IX. століттю. Тоді то виступає багато поеток з ріжних суспільних верств, починаючи від двірських дам до жінок з народу. А цих поеток, що вийшли з народу, покликували до резиденції мікадів, які вважали своїм обовязком піддержувати всякий культурний рух, кождий проблиск таланту, де він не зявився би.

Пісні ці жиють до нині в устах і памяти всіх, а відживають при нагоді таких свят, яких не знає ніякий інший нарід. Попри поезію процвитає в Японії музика. Серед Японок є великі музичні таланти. Далі дуже поширеними є танці. Кожда більша святиня має власні танечниці, які освічуються для літурґічних цілей: пластично зілюструвати святі леґенди та міти. Лице танечниці підчас танцю ввесь час не змінюється. Танці такі називаються нпр. „Блуканина серед ночі", „Весняний дощик", „Коби бути стрункою трощею".

А ці хороводи відбуваються на такім тлі: цвіти, темно-блакитна ніч, мерехтяча зірками, запах із садів із свіжим воздухом від моря, отворений кіоск із сценою, освітленою коліровими лямпіонами, ряди жінок у пишних одягах, що сидять прикучнувши з боку сцени з музичними інструментами, стрункі танечниці „гаіко" у казкових одягах, що пересуваються наче колірові метелики у чарівнім колі світла та звуків.

Кушпита їхав з Болехова до Львова. Напроти нього сидів якийсь Жид, а руки витягнув наперед себе. Як проїхали кілька стацій, Жид попросив Кушпиту, щоби витягнув йому з кишені камізольки циґаро, щоби вложив йому до уст та щоби запалив сірником. Кушпита сповнив Жидові бажання та сказав:

— Ви певно їдете до лікаря?

— Борони Боже! — відповів Жид. — Як вам прийшло щось такого до голови?

— Бо не можете рушити руками.

— Де там, я лише так тримаю їх, бо маю купити моїй жінці пару черевиків і тому держу міру.

ОРҐАНІЗАЦІЙНА ПЕРЕПИСКА

В СПРАВІ $25,000 ДОПОМОГИ-ПОЗИЧКИ.

Ця справа вже вирішена настільки, що ті, котрі зголосилися, вже знають, на яку суму і в який спосіб поміч отримають, бо на руки їх відділів вже вислано все, що потрібне до зреалізування цеї допомоги.

За позичкою зголосилися 1.340 членів, між ними й такі, що вже були суспендовані через неможливість плачення вкладок. Щоби всіх обділити по рівній части, випало би кождому по меньше як $19. Для багатьох це було би більше ніж одна цілорічна вкладка. Зі зголошеннями наспіло немало урядової й оосбистої переписки. Зібраний матеріял виказав, що всіх однаковою сумою обділити не можна. Не всі були однаково довгий час членами тай не всі вплатили однакові суми до орґанізації. Тай не всі однаково у відділах задовжилися.

Між зголошеними знайшлися члени, котрі більше або менше до відділів довгували тай місцеву касу вичерпали. А були такі, що досі платили, а дальше не були би в силі. Не бракло й таких, котрі подали такі довжні суми, які виказували, що вони ще за часів Вилсона перестали вкладки платити, або що це бувші відділові касієри, котрим відділ числить за довг заморожену у них цілу місцеву касу.

Більшість відділів нікого до допомоги-позички не зголосили. Декотрі навіть повідомили, що в них ще не прийшло до такої конечности тай що їх члени можуть зачекати аж до реформи, яка має принести можність кождому членови зажинитися зі своїх власних грошей.

В справі цеї позички розписалися були й такі члени, що самі позички наразі не потребують тай у тім, що інші дістають, доглянули несправедливість, бо мовляв, не повинно бути винятків, тай до головної каси всі члени повинні мати рівні права.

Головний екзекутивний комітет довше ніж тиждень був занятий розгляданням усіх зголошень і наспівшої з ними переписки, а в означуванню сум допомоги мусів руководитися принятими засадами. І так, за винятком тих, що того-самого або попереднього місяця отримали вже поміч з фонду запомогового, всі зглошені отримали як не повну однорічну вкладку, то таку суму, якою могли би покрити затягнений у відділі довг, з надвишкою, яка повинна бути вжита на заплачення кількох вкладок наперед. У випадках непропорціональної висоти затягненого у відділі довгу зголошені отримали поміч у висоті вкладки. Де резерва члена могла би бути менша від його довгу або однорічної вкладки, там признано таку суму, яка повинна вистарчити на продовження кредиту до часу переведення реформи.

Відділи зістали поінформовані, що ті гроші не повинні бути вжиті на ніщо інше, тільки на продовження членства, то є на плачення членських місячних вкладок, і вони повинні остатись у відділових касах на покриття затягнених довгів, а надвишка — на заплачення вкладки наперед за відповідним поквітуванням.

Притім відділам звернено увагу, що таке трактування затягнених членами довгів на плачення вкладок не зміняє державного асекураційного закона, який такого кредиту не признає; ані не зміняє правил статута орґанізації, який того не передбачає, і що тільки виїмково трудні обставини з причини теперішньої економічної кризи змушують нас до толерування такого стану річей в орґанізації, і то лише до часу переведення реформи, ка дальшу потребу таких кредитів раз на все виключить.

До загального відома всім членам подається, що цею тимчасовою допомогою одним членам не обтяжується других. Що це не є дарунок, а лише позичка, яку кождий позичаючий обовязується звернути в найгіршім разі аж з посмертної виплати. Що реформа, себто виміна старого контракту-грамоти на новий дасть можність кождому членови користати не лише з більшої ніж ця позички, але з усіх форм так званих асекураційних зворотів до дивіденди включно. Реформа вже викінчується і її зачнеться на сторінках нашого орґану пояснятти.

В слідуючій переписці головна канцелярія постарається відповісти і послужити дальшими інформаціями, що надійшли з приводу розподілу цеї тимчасової допомоги, наскільки це буде загального орґанізаційного характеру. З огляду на дуже тяжке заняття і працю просимо по можности здержуватися від переписки особистої, на яку відповідати нема сили.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ПАСЕЙК, Н. ДЖ.

Протестаційне віче.

Дня 6 лютого цього року заходом тутешнього відділу О. Д. В. У. в українській галі відбулося протестаційні віче проти ляцької тихої пацифікації в Галичині.

Віче відкрив предсідатель відділу, Михайло Пипюк. Він коротко зясував причину скликання цього віча й покликав на головного бесідника п. Теодора Свистуна, українського адвоката з Филаделфії.

Добродій Т. Свистун почав свій відчит подякою всім присутним, що не зважали на неприємну погоду і прийшли, щоб дати моральну і матеріяльну поміч тим, котрі в старім краю терплять за народну справу.

Бесідник далі представив між іншим також, хому Українцям так тяжко жити під большевиками, які трактують Україну, як кольонію Московщини. Не робить ріжниці, чи Москаль білий, чи червоний, вони всі однаково ставляться до України.

На Західній Україні робиться те саме, що під большевиками, лише в інщій формі. Польща наложила свою тяжку руку на народню українську освіту, на українську молодь, та намагається всіми способоми спольщити Українців і скольонізувати наші землі своїми осадниками, роздаючи українську землю своїм Мазурам.

Бесідник таксамо рішучо напятнував тих угодовців, що за горня чорної кави з польськими грабіжниками йдуть на ріжні розмови про польсько-українське порозуміння. За Зрбучем є також подібні угодовці. Це модерні москвофіли, українські комуністи. Угодовці під Польщею й москвофіли є найстрашніші і разом з тим наймерзеніші вороги всього українства.

Угодовство й москвофільство ніколи до путтяя не доведе. Ми мусимо опертись на свою силу, силу всього міліонового народа. Українці вже досить гинули за царів, за цісарів. Щойно тепер почали боротися за свою державність, за свій нарід. В цій боротьбі чинну участь бере Українська Військова Орґанізація.

Правда й провід цієї орґанізації робить помилки, але не помиляється тільки той, хто нічого не робить. Далі бесідник підніс вагу та значіння я-активности в боротьбі, а особливо ту ролю, яку українська молодь відіграє в цій активности. Пан Т. Свистун говорив про українські виступи в Лізі Націй як про спосіб популяризувати українську справу в міжнароднім життю, якого не слід нехтувати. Але не можна покладатися, що Ліґа Націй щось для нас зробить, як ми не матимемо власної сили.

Слідуючим бесідником був д. Новак з Ню Йорку. Він в своїй короткій промові старався показати, яке значіння має сила в визвольній боротьбі. При кінці п. Новак в імени УВО і О.Д.В.У. закликав присутних до збірки для УВО. Збірка принесла 35 долярів. По збірці д. Свистун прочитав резолюцію від пасейського 18-го відділу О. Д. В. К, котру вислано до Вашинґтону, Лондону й Женеви.

Найбільш інтересною для пасейської громади, а в дійсности найбільше сумною точкою були запити ставлені референтови Теодорови Свистунови. Ці запити були зі сторони „оборонців".

Знаємо їх тут як дуже великих критиків-крикунів. Хтоб, яку думку не піддав, все в них знайдеться критика. Вони найяснішу неґативну сторону кождої справи все бачать навиворіт. Вони критикують все, почавши від дійсно важних справ, а кінчають на найменших дрібничках. Все має бути так, як хочуть „оборонці", а як вони хочуть, то хіба сам Бог знає. Вони самі також не знають, чого хочуть, але зате всіх критикують, починаючи від Рідної Школи, бо ніхто не робить так, як хоче „Оборона". Та це вже мабуть остогидло й декотрим Оборонцям, до вже й вони самі почали запитувати своїх лідерів, чому вони не роблять так добре, щоб іншим не було чого зле робити.

Це сталось недавно в нас у Пасейку, коли один лідер з оборонців мав своє віче. Той лідер не знайшов нічого ліпшого відповісти своїм оборонцям, як сказати, щоби вони будували могили, бо це, на його думку одинока конструктивна робота для оборонців. Та вони й стараються своєю критикою копати могили для української справи, але й для цього в них не вистарчає ні хисту ні енерґії.

Отож коли прийшла точка запитів, то перший зголосився оборонець Куйбіда, який спитав бесідника, чому українська еміґрація в Америці не послухала гасла оборонців і не пішла за ними?

Пан Т. Свистун дав відповідь, в якій показав, що причина цього не в масах, а в самій Обороні, а зокрема в її провідниках, що вважають себе „непомильними панами". Відповідь Т. Свистуна розгнівала тутешнього Галагана, який замісць запиту відразу почав нападати на Т. Свистуна й закидати йому, що він обороняє Обеднання, яке не сповняє своїх обовязків так, як того хочуть оборонці. Потім почав критикувати церкви й т. д.

Потім вивязалася ціла ворохобня на зборах, поки Галаган не прикусив язика і не замовчав.

Пісдя того, як п. Свистун дав ще деякі вияснення, віче закрито в повному порядку й вічевики розійшлися з салі скріпленими на дусі.

Стефан Давидович,
секр. відділу 18 ОДВУ.

З ЖІНОЧОГО РУХУ.

ДО УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЦТВА АМЕРИКИ.

Вказівки щодо делеґаток на Конґрес Українського Жіноцтва Америки, котрий відбудеться на днях 28, 29 і 30 травня 1932 в Ню Йорку, в українськім Народнім Іомі, 217-219 Іст 6-та улиця:

1) **Кожде українське жіноче товариство,** орґанізація, сестрицтво чи відділ Союза Українок Америки **має право і повинно вислати на сей конґрес одну до делеґаток.** Товариство, котре бере участь в конґресі та прислало бодай одну делеґатку, **має пять голосів** на конґресових загальних нарадах. В справах Союза Українок Америки **голосуватимуть тільки делеґатки з відділів Союза Українок Америки.**

2) **Делеґатки** на конґрес **мають бути вибрані** на звичайних або надзвичайних зборах свого товариства.

3) **Уряд товариства,** що вибрало делеґатку, **має як найскорше повідомити Головну Управу Союза Українок Америки про сей вибір,** подаючи докладно імя, назвище та точну адресу делеґатки.

4) **Повідомлення** підписані урядом товариства, **треба прислати найдальше до 15 травня** на адресу:

Ukrainian National Women's
League of America,
c/o Helen D. Lototsky,
203 Academy St.,
Jersey City, N. J.

Пізніше зголошені делеґатки можуть бути недопущені до конґресу.

5) **Кождій** зголошеній **делеґатці** Союз Українок Америки **вишле карту вступу,** виставлену на її імя, котру то карту делеґатка має привезти з собою.

6) **Кошти дороги** і побут у Ню Йорку має покрити делеґатці висилаюче її товариство.

7) **Кожда делеґатка має повідомити** Союз Українок Америки про день, годину і стацію поїзду **свого приїзду до Ню Йорку,** щоби комітетові конґресу (відзначені синьо-жовтими кокардками) могли стрінути її при виході з поїзду. Це повідомлення треба вислати на адресу:

Mrs. Julia Jarema,
129 E. 7th St., New York City.

8) Комітет постарається про приміщення делеґаток на цілий протяг конґресу.

9) **Другого дня конґресу,** 29 травня, в неділю, в год. 7-мій ввечір, відбудеться **святочна вечера,** на котрій має бути кожда делеґатка, як також запрошені гості. Вечера ся відбудеться в готели Комодор при 42-гій вулиці в Ню Йорку. Вступ від особи 3.50. Одяг гостинний.

10) **Третього дня відбудуться** наради до год. 5-тої, опісля закінчаться концертом за вільним вступом.

11) В понеділок, 30 травня, по закінченню конґресу — делеґатки будуть готовитись до відїзду.

Головна Управа Союза Українок Америки.

— Скільки чоловік має легенів? — питається вчитель учнів другої кляси народної школи.

— Чотири, три, пять, один і т. д. — відповідають викликані школярі.

— Зле, зле! — кричить сердитий уже вчитель.

— Два, прошу пана професора! —, зголошується один із школярів.

— Добре! А відки ти це знаєш?

— Я бачив, як моя найстарша сестра милася в балії тамтого тижня.

ВИСТАВА УКР. ГУЦУЛЬСЬКИХ ВИРОБІВ У ВАШИНГТОНІ.

Повідомляю, що з нагоди Українського Свята в честь Юрія Вашингтона, яке відбудеться у Вашингтоні дня 1-го травня 1932 р., ВЛАШТОВУЮ у ВАШИНГТОН ОДІТОРІЮМ

ВИСТАВУ УКРАЇНСЬКИХ ГУЦУЛЬСЬКИХ ВИРОБІВ

Вистава буде в тій самій галі, де буде Святочний Концерт і буде відчинена цілий день 1 травня, почавши від 10 г. рано.

Такі самі вистави будуть уряджені й по інших місцевостях у ті дні, коли відбуватимуться концерти з Хором Кошиця і танками Школи В. Авраменка.

Василь Якібюк, артист. 100

ЇДЬМО НА ПАТРІОТИЧНУ МАНІФЕСТАЦІЮ ДО СТОЛИЦІ АМЕРИКИ!

ПОРЯДОК УКРАЇНСЬКОГО СВЯТА ДВІСТАЛІТТЯ В МІСТІ ВАШИНГТОНІ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 1-го ТРАВНЯ (MAY) 1932 РОКУ

Окремі поїзди прогулькові залізничої компанії Болтимор і Огайо виїздять з Ню Йорку, зі стації при Либерті Стріт Феррі, на долі міста, після літнього часу: год. 11.35 перед північчю в суботу, а виїздить зі стації в Джерзи Ситі о год. 12.01 по півночи. — Другий поїзд виїздить в год. 8-мій в неділю рано зі стації Либерті Стріт Феррі, а зі стації з Джерзи Ситі о год. 8.27. Цей поїзд стає на стаціях: Елизабет, для Елизабету й Нюарку, о год. 8.44; в Плейнфилд 8.58; у Филаделфії 10.20; в Честер 10.38. До Вашингтону приїздить о год. 12.15 після часу тамошнього (Стендард). Ціна тикетів в обі сторони зі всіх стацій однакова, виносить 3 дол. і 50 ц. Для дітей від 5 до 12 літ знижка о половину. Тикети можна дістати на поїзді. Поїзд буде мати напис по англійськи: Юкрейнієн Корус енд Баллет.

Генеральна проба для танцюристів, що приїздять з ріжних сторін, відбудеться о годині 1.30 пополудні в салі Вашингтон Одиторіюм. Ця саля буде отворена від год. 6 рано для тих, що приїдуть автами. Там є богато гардероб і можна перебратися.

Маніфестація перед памятником Юрія Вашингтона відбудеться о год. 3-тій пополудні. Хто буде мати народний стрій, вийде з Одиторіюм. На випадок непогоди маніфестація відбудеться в Одиторіюм о год. 3-тій.

Вечірнє свято розпічнеться о год. 8.15 у Вашингтон Одиторіюм. Ця галя лежить кілька блаків від Білого Дому, при вулиці 19 та „Е", Норт Вест (поперед до Ню Йорк Евни). О год. 9.15 після вашингтонського часу („Стендерд Тайм") буде передана програма Українського Хору під управою проф. Ол. Кошиця на радіо по цілій Америці через систему „Нешенел Бродкестинг". Її можна буде чути в Канаді, Мексику й Европі.

Виїзд з Вашингтону для одноднєвних прогульковців (тих, що приїхали обома на початку згаданими поїздами) о год. 12.35 по півночи з неділі на понеділок після вашингтонського часу. Стає на тих самих стаціях, що попередно, і приїздить до Ню Йорку около 7-мої год. рано після літнього часу.

Увага для Нюйорчан: Танцюристи, що відїздять поїздом о год. 11.35 в суботу, мають явитися вже о год. 10 вечером в Школі Нац. Танку, 35 Іст 2-га вул. в Ню Йорку. Звідси поїдуть до стації при Либерті Стріт під опікою менаджера Клюбу Танцюристів гром. Івана Єдинака. — Ранішний поїзд, що виїздить о год. 8-мій, буде під опікою гром. Евгена Скоцка.

Для учасників Свята у всіх місцевостях: Починаючи від виступу у Вашингтоні в часі концертових перерв буде продаватися по ціні 25 центів урядова книжочка, видана Американським Комітетом Двісталіття Юрія Вашингтона. За окремим дозволом цього Комітету поміщена в тій книжочці програма українського свята з образками Українського Хору й Балету і з написом на першій стороні по англійськи: „Памятка з Українського Обходу в честь Юрія Вашингтона". В книжочці містяться образки з життя Юрія Вашингтона, а на кінці подана українська програма й організація Українських Комітетів Двісталіття. Кождий повинен купити собі книжочку на памятку.

В. Авраменко.

PRESS REPORTS ON UKRAINE AND UKRAINIANS.

UKRAINIAN GARB EXHIBITED; FETE SET FOR MAY 16.

The collection of Ukrainian wooden inlay work, embroidery, costumes and postcards of Mrs. Eustace Sydoriak, wife of Rev. Eustace Sydoriak, pastor of the Ukrainian Church, has been placed on display on the second floor at the Syracuse public library where it will remain three weeks.

The display was loaned and arranged by Mrs. Sydoriak and is one of the most complete collections of Ukrainian handicraft ever shown in the city.

Several of the costumes on display will be worn by members of the Ukrainian folk ballet when they present their program here May 16 under auspices of the Americanization League of the Ukrainian bicentennial committee.

Included in the collection is the attire of a highlander belonging to Ivan Pihuliak of the Ukrainian chorus and ballet, whose wife is a native of Syracuse.

A feature of the display is a group of Easter eggs colored with intricate patterns resembling somewhat the embroidery work shown. The Ukrainian observe Easter a week from next Sunday, which is Palm Sunday on their calendar.

(Syracuse Journal, Thursday, April 21 1932).

UKRAINIAN FESTIVAL OF MUSIC AND DANCE MAY 16, LINCOLN HALL.

Performers in Unique Program Will Wear Colorful Native Holiday Costumes.

Colorful and lively preparations for the Ukrainian festival of singing and folk dancing, to be given in 29 cities during the month of May, are in progress at headquarters of the Ukrainian folk ballet and chorus, 35 East Second Street, New York City.

Vasile Avramenko, creator of the ballet, and Alexander Koshetz, leader and trainer of the chorus, are conducting daily rehearsals with individual groups comprising the complete ballet and chorus of 60 people. In certain numbers of the program, all of these performers will appear on the stage at once, in their beautiful holiday native costume. In some cities the ballet will be augmented by local dance groups, which have been trained by Avramenko.

Mrs. Avramenko, wife of the ballet master, and members of her committee on costuming, are busy creating flowery wreaths to be worn by the young girls in the holiday dances.

On Sunday, May 1, the opening performance of these two combined organizations will take place in Washington, D. C. There will be two performances in New York on the 8th. On May 16, a stop over will be made in Syracuse, the production to be staged in Lincoln auditorium, under the auspices of the Americanization League. Assisting are members of the local Ukrainian-born group and their leader Rev. Eustis Sydoriak, pastor of the Greek-Catholic church, on Tompkins Avenue and Mrs. Sydoriak. The Ukrainian-born group in the United States, over a million strong, are givin this presentations as their tribute and contribution to the George Washington bicentennial.

Mr. Koshetz's chorus is widely known in the musical centers of Europe and, in more recent years, has made appearances in the larger cities of America. The critics say that it is not merely a chorus, but that it sings like a symphony orchestra, a great organ or a choir of stringed instruments.

Mr. Avramenko's ballet gave a performance in the Metropolitan Opera House in New York within a few months. "The audience was simply carried away by some of the grand scale dances," says a reviewer adding: "Men shouted and the heartiest applause started halfway through the dance and continued to the end."

(Syracuse Herald: Sunday Morning, April 24, 1932).

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

ТАРЗАН І НЕВІДОМА ІМПЕРІЯ.

(23)

Імператор сидів на троні в своїй парадній одежі. Здалека він здавався ніби вирізблений з мармуру римський цезар. Він був одягнений в розкішну кирею, яку носили римські імператори. Кирея легко спадала з плечей і прикривала коротку римську одежу, поверх якої був надітий золотий панцир. На голові в імператора, по краях лаврового вінка був чудово зроблений золотий обруч, що виблискував ріжними красками світа.

—0—

Імператор наказав старшині, котрий привів сюди Тарзана та його товмача: „Звився передімною зі своїми арештованими". Тарзана підвели ближче до імператора. Тарзан, не чекаючи запитів, наказав товмачеви-дикунови спитати імператора, за що його арештовано, а потім сказав: „Скажи Сублятусови, що я вимагаю негайного мого звільнення." Коли імператор почув отсі останні слова Тарзана, він запалав гнівом.

—0—

„Хто сміє мені розказувати?" — вигукнув імператор. „Скажи йому, що це з ним говорить Тарзан з малп, цар і владика джунглів!" — відповів Тарзан, коли йому переклали Саблятусові слова. „Геть його від мене!" — скомандував гнівний імператор. Але тут сталося щось, що ніколи не видане в цих палатах. Тарзан кинувся на імператора. Вояки не встигли його втримати, як один з них полетів в одну сторону, а другий у другу.

—0—

Ніхто не догадався й не встиг загородити доступу Тарзана до імператора. Сублятус уже тепер не палав гнівом, а переляканo дріжав на свому троні. Він старався руками захистити себе від несподіваного напасника. Велика постать товстого імператора тепер скорчилася й дріжала зі страху. Вся його імператорська велич пропала й перед своїми підданими зявився перелякан звичайний смертельник, а перед ним величезний Тарзан.

—0—

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".